

Készítette: Dr. Nagy Marcell titkár

Kásler Miklós

Emberi Erőforrások Minisztériuma
miniszter

Operatív Törzs

Belügyminisztérium

Tárgy: Operatív javaslatok az érettségi lebonyolításával kapcsolatban

Amennyiben a kormányzat úgy dönt, hogy akár 2020. május 4-től kezdődően, akár későbbi időpontban megszervezi az érettségit, az alábbiakat javasoljuk a lebonyolítás biztonsága, a résztvevők egészségvédelme, valamint a járványügyi tapasztalatok hasznosítása szempontjából.

Alaphelyzet

Az elrendelt védelmi intézkedések úgy tűnik, hogy beváltották a hozzájuk fűzött reményeket, a kijárási korlátozások működnek, a járványgörbe emelkedése lelassult.

Az elmúlt egy hónapban olyan volumenű, az eddigi korlátozásoktól eltérő esemény, mint az érettségi nem volt, ahol hozzávetőlegesen 100-110.000 ember fog ismét egy időben meghatározott helyekre utazni, ott hosszabb időt (órákat) együtt, egy légtérben tölteni. Arról nincs információ, hogy a résztvevőkkel egy háztartásban élők között van-e igazolt fertőzött, légúti tünetes beteg. A kormányzat a résztvevők tesztelésére vonatkozó javaslatokat azok bizonytalansága és a kivitelezés nehézségei miatt elutasította. Több védekezést szolgáló javaslat a hírek szerint már elrendelésre került (pl. termék fertőtlenítése, fertőtlenítőszeres kijuttatása az iskolákhoz, stb.), ezeket nem soroljuk fel ebben a dokumentumban.

Járványügyi aspektus

Az érettségi időpontjának kitűzése egybeesik a miniszterelnök által nyilatkozott, a járvány tetőzésére vonatkozó időponttal. A különféle bizonytalansági faktorok figyelembevételével is megállapítható, hogy a járványgörbe alapján akkor kerül megszervezésre az érettségi, amikor az jelen ismeretek szerint a csúcson (vagy épp ismeretlen hosszúságú plató fázisban) tartózkodik.

Az elmúlt időszakban felszínre került gócpontok (szociális otthonok) lokális jelentőségűek, így véleményünk szerint nem várható ezek miatt járványterjedési kiugrás, hiszen ezekben az otthonokban nem volt látogatás már a korlátozások elrendelése óta. Így ezen esetek nem jelentenek közvetlen veszélyt az érettségi lebonyolítására, hiszen a járványgörbe ez okbóli emelkedése nem a járvány széles terjedését jelzi, hanem a zárt közösségek kockázatait hozta felszínre.

Ugyanakkor az a tény, hogy az eddig egymástól elszeparált embereket nagy számban, egy időpontban meghatározott helyekre vezényli a kormányzat, az minden védelmi intézkedés mellett is olyan helyzet, amely kedvez a járvány terjedésének. Éppen ezért **kiemelten fontos mind számos megelőző intézkedés foganatosítása, mind a helyzet utólagos értékelése és a tapasztalatok feldolgozása.**

Javaslatok a járványügyi kockázatok csökkentésére

A leghatékonyabb megelőző intézkedés a potenciális fertőzöttek azonosítására az érettségien résztvevők megelőző szűrővizsgálata. Amennyiben ezt a kormányzat szervezési vagy egyéb okokból nem látja kivitelezhetőnek, az alábbi intézkedésekkel is tovább csökkenthetőek a járványügyi kockázatok.

1. **Tömegközlekedési járatok sűrítése az érettségi hetében** a települési résztvevői létszámok figyelembevételével

Bár javasolt a résztvevők számára, hogy gépkocsival jussanak a helyszínre, minden bizonnyal sokkal többen fognak tömegközlekedést igénybe venni, mint jelenleg

2. Az érettségi lebonyolításában csak olyanok vegyenek részt, akik **65 év alattiak**, és **nem szenvednek** a koronavírus szempontjából releváns **krónikus megbetegedésekben**
3. A **felügyelő tanárok viseljenek eldobható sebészi szájmaszkot** az érettségi alatt, azt az adott érettségi megírása alatt használja, majd ki kell dobni
4. **A diákok számára** helyben osztott maszkokkal **biztosítani kell a sebészi maszkok viselésének lehetőségét, de kötelező használatát nem kell megkövetelni.**
5. A diákok vagy **saját tollat**, vagy az iskola által biztosított, eldobható tollat/ceruzát **használjanak**
6. Az érettségi időpontjában az **iskolai kapuk, ajtók legyenek nyitva és kitámasztva**, ezzel is csökkenthető a kontakt/szennyezett felszínnel történő továbbadás kockázata (kilincsek, fogantyúk)
7. A **mosdókban adagolós szappan és papír kéztörölő** legyen kihelyezve, valamint **fedél nélküli hulladékgyűjtő**.
A mosdókban legyen WC-papír elegendő mennyiségben kihelyezve. Szövet törölköző ne legyen a mosdóban.
8. A **mosdókban óránként** (vagy szükséges gyakoriságban) felületfertőtlenítővel minden potenciális megfogható tárgyat **fertőtleníteni javasolt.**
9. Lehetőség szerint a **tanterem ablakai nyitva legyenek**, megfelelő hőmérséklet és kis légmozgás esetén csökkenti a zárt légtér okozta fertőzési kockázatokat

Javaslatok az érettségi következményeinek és tapasztalatainak hasznosítására

A kormányzati döntésnek megfelelően, a március közepe óta fennálló mobilitási helyzet alapjaiban változik meg, hiszen az érettségi miatt kontrolláltan, jól dokumentáltan, meghatározott időpontban és személyi körben megnő a személyes találkozások száma. Ez mindennemű óvintézkedés mellett is hordoz magában járványügyi kockázatot, ugyanakkor ennek vizsgálata egyúttal lehetőséget ad arra, hogy gazdaság újraindításához kockázatértékelési alapinformációkhoz jussunk. A tegnapi, 2020.04.23-án Palkovics László miniszter úr által bejelentett randomizált lakossági tesztvizsgálat adataival kiegészülve az érettségi lebonyolítása során megszerzett tapasztalatok értékes eszköznek bizonyulhatnak.

Javaslatunk ennek megfelelően:

1. Az érettségit követően **kiemelt figyelmet kell fordítani a járványügyi adatok változására mind lokálisan, mind országos szinten**
  - a. **Lokálisan**

amennyiben adott településen/iskolában szignifikánsan változik a járványgörbe, vagy több beteg kerül azonosításra a többiekhez/átlaghoz képest, vizsgálható, hogy mit csináltak másképp, mi okozhatta a megugrást. Ez értékes információ lehet annak érdekében, hogy a különféle megelőző intézkedések hatékonyságát megbecsüljük.
  - b. **Országosan**

Együtt is vizsgálható és vizsgálandó, hogy az intézkedés (érettségi) okozott-e mérhető változást az országos járványadatokban
2. Tekintettel arra, hogy **fiataloknál jórészt tünetmentesen vagy enyhe tünetekkel zajlik le a fertőzés**, valószínűleg –betegség miatt– nem kerül sor a diákok tesztelésére, a hivatalos járványgörbe inkább a kontaktok miatt fog változni (azaz az érettségizők hozzátartozói kontaktjai kerülnek majd esetleg csak azonosításra)
3. A **járványügyi adatok megszerzésére ezért egyszerű kérdőívet javaslunk kitöltetni a diákokkal, tanárokkal, egyéb résztvevőkkel**
  - a. Célszerű a kérdőívet a lappangási idő figyelembevételével leghamarabb 2 héttel az érettségi időpontja után kitöltetni
  - b. javasolt egyszerűen rákérdezni a jellemző tünetekre, valamint általánosan is megkérdezni, hogy úgy érzi-e, hogy az érettségit követően bármilyen szempontból romlott az egészségi állapota
  - c. A felmérést az osztályok esetében a tanár ki tudja küldeni nagyon rövid határidővel, iskolánként 24 órán belül összesíthetőek az adatok és megküldhetőek országos szintre
4. Amennyiben ennél is pontosabb adatokat szeretnénk, **megfontolható a résztvevők utólagos IgG/IgM tesztelése, hogy átestek-e a fertőzésen**, bár ez az érettségi előtt elvégzett tesztelés hiányában nem biztos, hogy ez kiemelt haszonnal jár

A felmérés eredményét és a járványügyi adatokat összesítve láthatóvá válik, mennyiben okozott az érettségi lebonyolítása megugrást a járvány terjedésében. **Ezáltal kalibrálhatóvá és tervezhetővé válnak a jövőbeli hasonló volumenű intézkedések, amelyek rendkívül fontosak lehetnek a gazdaság újraindításának érdekében.**

Budapest, 2020.április 24.

A MOK Országos Elnökség nevében:

Kincses Gyula s.k.
elnök